

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

Державне управління в сфері обслуговування і спорту

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

підготовки магістр
(рівень вищої освіти)

галузь знань 24 Сфера обслуговування
(шифр і назва напрямку)

спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа
(шифр і назва спеціальності)

Львів

Навчальна програма з дисципліни «Державне управління в сфері обслуговування і спорту» для студентів за спеціальністю 241 Готельно-ресторанна справа

І с. (денна форма навчання).

Розробник: к. держ. упр., доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту Криштанович С. В.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри економіки та менеджменту

Протокол від “31”серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри економіки та менеджменту

(Павленчик Н. Ф.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету Туризму

Протокол від. “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова _____

(_____)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Програма вивчення навчальної дисципліни «Державне управління в сфері обслуговування і спорту» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів освітнього ступеня «магістр» спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа

Предметом вивчення дисципліни є форми і методи впливу держави в особі державних органів на виробничу, соціальну та духовну сфери життєдіяльності людей, пов'язаних між собою спільними політичною та економічною системами.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Державне управління в сфері обслуговування і спорту» передбачає володіння здобувачами освіти базових знань навчальних дисциплін «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Регіональна економіка», «Менеджмент» та ін.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Державне управління в сфері обслуговування і спорту» є надання майбутнім магістрам з менеджменту знань та вмінь з державного управління для застосування їх в діяльності у сфері обслуговування та інших виробничо-господарських організаціях, вивчення теоретичних та нормативно-методичних положень державного управління в Україні.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни «Державне управління в сфері обслуговування і спорту» полягає у засвоєнні студентами методології державного управління та її прикладного аспекту – державного управління в сфері обслуговування та спорту.

1.3. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

- теоретико-методологічні засади формування загальнодержавної політики;
- закономірності управління на державному рівні;
- особливості державного управління в сферах обслуговування;
- методичні та організаційні основи управління розвитком країни;
- існуючі моделі державного управління, вітчизняну систему органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх компетенції;
- внутрішню організацію, функції та повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- законодавчі та нормативно-правові засади діяльності центральних та регіональних органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- концептуальні засади реформування системи державного управління та напрями вдосконалення управління національним та регіональним розвитком.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти таких результатів навчання:

1) загальні компетентності:

ЗК9. Здатність аналізувати та формулювати висновки для різних типів управлінських задач, уміння розробляти проекти та керувати ними.

ЗК11. Уміння проводити моніторинг змін у законодавстві, орієнтуватися у нормативних актах, щоб забезпечити правильність рішень.

2) фахові компетентності:

ФК4. Розуміння завдань національної та міжнародної політики та механізмів

регулювання індустрії гостинності.

ФК14. Здатність діяти в міжнародному правовому полі, застосовувати норми міжнародного права для здійснення професійної діяльності та врегулювання відносин з іноземними партнерами.

Програмні результати навчання:

РН5. Здатність визначати стратегічні цілі управління діяльністю організації з урахуванням основного виду її економічної діяльності, уміння застосовувати систему законодавства щодо удосконалення форм господарювання.

РН 12. Вміти використовувати міжнародний та вітчизняний досвід формування та впроваджувати інновації в діяльність закладів готельно-ресторанного господарства.

РН16. Діяти у полікультурному середовищі. Вміти управляти своїм навчанням та планувати кар'єру з метою самореалізації в професійній сфері готельно-ресторанного бізнесу.

РН17. Використовувати комунікативні навички і технології.

РН 18. Вміти розробляти техніко-економічне обґрунтування та бізнес-план проекту у сфері гостинності; здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

РН19. Вміти підготувати всі необхідні матеріали для прийняття ґрунтовних управлінських рішень.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 год. / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ОБСЛУГОВУВАННЯ І СПОРТУ

Тема 1. Державне управління як суспільне явище

Управління як суспільне явище. Держава як суб'єкт управління суспільними процесами. Сутність, зміст та специфіка державного управління. Системні аспекти державного управління. Державний устрій як основа організації державного управління. Основні теорії державного та регіонального управління

Тема 2. Методологія державного управління

Принципи державного управління. Цілі державного управління, їх юридичне та ресурсне забезпечення. Функції державного управління. Методи державного управління. Організаційні структури державного управління. Структура державного управління в провідних країнах світу. Моделі державного управління.

Тема 3. Система органів державної влади в Україні

Конституційні засади побудови структур державного управління в Україні. Верховна Рада та державне управління. Інститут Президента та державне управління. Система органів виконавчої влади України: загальна характеристика, управлінські зв'язки.

Тема 4. Функція контролю у сфері державного управління

Поняття та види контролю в державному управлінні. Контроль інституціоналізований за гілками державної влади. Громадський контроль. Закон України «Про запобігання корупції».

Тема 5. Державне регулювання сфери обслуговування

Особливості сфери обслуговування. Рівні регулювання у сфері обслуговування. Державне регулювання некомерційного сектору сфери обслуговування

Тема 6. Державне управління у сфері туризму

Структура державного управління туристичною діяльністю. Забезпечення законності у сфері туризму. Відповідальність суб'єктів туристичної діяльності. Органи, уповноважені на здійснення контролю за діяльністю в галузі туризму. Цивільно-правові та інші види відповідальності суб'єктів туристичної діяльності.

Тема 7. Державне управління у сфері фізичної культури і спорту

Державне регулювання у сфері фізичної культури і спорту. Нормативно-правове забезпечення у сфері фізичної культури і спорту: Закон України «Про фізичну культуру і спорт», Господарський кодекс України, Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності».

Тема 8. Державне регулювання готельно-ресторанним бізнесом

Сутність готельно-ресторанного господарства. Нормативно-правове регулювання сфери готельно-ресторанного бізнесу. Організаційно-правового механізму управління готельно-ресторанним господарством. Особливості функціонування готельно-ресторанного бізнесу як сектору економіки. Напрямів державної підтримки розвитку готельного господарства та сфери обслуговування.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, М. К. Орлатого. – К. : НАДУ, 2015. – 628 с.
2. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. / [О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк, А. Ф. Ткачук] – К. : – 2017. – 121 с.
3. Місцеве самоврядування / за ред. В.М. Вакуленка, Ю.Ф. Дехтяренка, В.С. Куйбіди; О.В. Берданова, Є.І. Бородін, Г.А. Борщ [та ін.] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. К. : НАДУ, 2019. 672 с
4. Проблеми реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні: монографія / авт. кол. : Т. Е. Василевська, І. Г. Сурай, О. І. Васильєва та ін.; за заг. ред. Т. Е. Василевської. – Київ :НАДУ, 2018. – 256 с.
5. Регіональне управління. Підручник: за заг. ред. Ю.В.Ковбасюка, В.М.Вакуленка, М.К.Орлатого. – К.: НАДУ, 2014. – 516 с.
6. Управління розвитком об'єднаних територіальних громад на засадах громадської участі. Практичний посібник / [В.М.Вакуленко, О.В.Берданова, Н.М.Гринчук, В.С.Колтун, В.С.Куйбіда] – К. : – 2017. – 131 с.

Допоміжна:

7. Архетипіка і державне управління: громадянська самоорганізація, соціальна мобільність, суспільна інтеграція : збір. наук. праць : наук. вид. - Київ, 2015. - 84 с.
8. Бакуменко В. Д., Усаченко Л. М., Червякова О. В. Теоретичні засади державного управління : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. - К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. – 174 с.
9. Бакуменко В.Д. Теоретичні та організаційні засади державного управління: [Навч. посіб.] / Бакуменко В.Д., Надолішній П.І. – К.: Міленіум, 2013. – 256 с.
10. Готельно-ресторанна справа : анот. бібліогр. покажч. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2017. – 21 с.
11. Євтушенко О. Н. Державне управління (Основи теорії державного управління) : [навчальний посібник у трьох частинах] / О. Н. Євтушенко, В. І. Андріяш. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. – ISBN 978-966-336-273-1. Ч. 1. Основи теорії державного управління. – 2013. – 268 с.
12. Ковбасюк Ю.В. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2013. – Т. 2. – 324 с..
13. Криштанович С. В. Механізми забезпечення безпеки громадян на регіональному рівні // С. В. Криштанович, М. Ф. Криштанович / Проблеми розвитку публічного управління в Україні : матер. Наук.-практ. конф. за міжнар. уч. До 100-річчя запровадження державної служби України (12-13 квітня 2018 р., м. Львів) / за наук. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. – С. 137-140
14. Криштанович С. В. Місце туризму в регіональних програмах соціально-економічного розвитку гірських територій / Молода спортивна наука України - Вип. 20. Том 3,4. /за заг. ред. Є. Приступи. – ЛДУФК, Львів – 2016 – с. 92 - 98.
15. Криштанович С. В. Напрямки підвищення ефективності публічного управління соціальної безпеки гірських територій / С. В. Криштанович, М. Ф. Криштанович // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Соціальна робота: становлення, перспективи, розвиток», 24-25 травня 2018 р. ; [за заг. ред.: Кривачук Л. Ф., Нагірняка М. Я.]. – Львів : СПОЛОМ, 2018. – С. 302-305. ISBN 978-966-919-378-0.
16. Криштанович С. В. Публічний менеджмент соціально-економічного розвитку гірських територій Карпатського регіону / Світлана Криштанович. – Львів : ЛДУФК, 2017. – 208 с.
17. Криштанович С. В. Рекреаційно-туристичний кластер як особливий системний механізм розвитку Українських Карпат // «Інтелект XXI»: науковий економічний журнал - Національний університет харчових технологій, ГО «Інститут проблем конкуренції». Вип. №5, 2016. –ст. 210-214
18. Криштанович С.В. Державне управління процесом забезпечення екологічної безпеки гірських територій Західного регіону України / С. Криштанович // Ефективність державного управління [Текст]: зб. наук. пр. Львівського регіонального інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. – Вип. 34. / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В.С.Загорського, доц. А.В.Ліпенцева. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2013. – С. 267 –275.
19. Криштанович С.В. Досвід управлінської діяльності країн ЄС у сфері соціально-економічного розвитку гірських територій та його значення для України// Україна-

Польша-Європейський Союз. З досліджень системної трансформації на рубежі XX і XXI століть [Текст]: моногр. / кол. авт. Г.Стронського, Я.Голоти, О.Красівського. – Львів – Ольштин – Остроленка, 2014. – С.307 – 314.

20. Паска М. Особливості підготовки фахівців для сфери обслуговування зі спеціальності „Готельно-ресторанна справа” / М. Паска // Сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності : зб. тез міжнар. наук.-практ. конф. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2020. – С. 391–393.

21. Паска М. Формування професійних компетентностей магістрів спеціальності 241 „Готельно-ресторанна справа” / Марія Паска // Маркетинг XXI століття: виклики змін : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 25-річчю заснування кафедри маркетингу і комерційної діяльності ХДУТ / редкол. О. Черевко. – Харків, 2020. – С. 263–265.

22. Павленчик Н. Экономико-социальные предпосылки деятельности менеджеров в области гостеприимства / Н. Павленчик // Актуальные проблемы правовых, экономических и гуманитарных наук : материалы IX Междунар. науч.-практ. конф. профессорско-преподавательского состава, аспирантов, магистрантов и студентов (Минск, 9 апреля 2019 г.). – Минск, 2019. – Ч. 2. – С. 136–137.

23. Павленчик Н. Ф. Соціально-економічні засади менеджменту готельно-ресторанного бізнесу / Н. Ф. Павленчик // Економіко-соціальні відносини в галузі фізичної культури та сфери обслуговування : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Львів, 2017. – С. 67–70.

24. Павленчик Н. Ф. Управлінські аспекти готельно-ресторанного бізнесу / Павленчик Н. Ф. // Проблеми та перспективи розвитку економіки України в умовах глобалізації : матеріали Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. - Львів, 2017. - С. 143-145.

Інформаційні ресурси інтернет:

1. Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.
3. Репозитарій ЛДУФК імені Іван Боберського. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>
4. Колетнік Г. М. Держане регулювання економіки : навч. посібник [Електронний ресурс] / Колетнік Г. М., Мазур А. Г., Кубай О. Г. // Режим доступу: https://pidru4niki.com/1813011338682/ekonomika/derzhavne_regulyuvannya_ekonomiki
5. Конституція України // Відом. Верховної Ради України. – 1996. - № 30, ст. 141. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять (семінарських, практичних), організації самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі:

- опитування,
- тестування,
- експрес-контролю,
- контролю засвоєння навчального матеріалу,
- запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

При цьому студент набирає бали за роботу на практичних заняттях, виконання самостійної та індивідуальної роботи. Студенти, які брали участь у науковій діяльності, отримують додаткові бали.

Семестровий залік полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях, що проводиться як контрольний захід під час залікового тижня.

Залікові вимоги

1. Державна політика в соціальному суспільстві.
2. Об'єктивні основи і суб'єктивні фактори державного управління.
3. Організованість державного управління.
4. Властивості і структура керованих об'єктів.
5. Механізми формування і реалізації державного управління.
6. Системні характеристики державного управління.
7. Прямі та зворотні зв'язки в системі державного управління.
8. Типове та унікальне в державному управлінні.
9. Поняття та види соціального управління.
10. Походження та значення понять «управління», «організація».
11. Державне управління: поняття і зміст.
12. Ознаки державного управління.
13. Мета, види і зміст управлінської діяльності.
14. Конституційні засади державного управління.
15. Організація виконавчої влади за Конституцією України
16. Законність в державному управлінні.
17. Участь громадян та їх об'єднань в державному управлінні.
18. Принципи державного управління.
19. Класифікація принципів державного управління.
20. Основні функції, методи і форми державного управління.
21. Поняття і види методів державного управління.
22. Поняття, види та характеристика форм державного управління.
23. Органи виконавчої влади – суб'єкти державного управління.
24. Поняття органів виконавчої влади.
25. Повноваження Президента України у сфері виконавчої влади.
26. Повноваження Кабінету Міністрів України.
27. Центральні органи виконавчої влади України.
28. Місцеві органи виконавчої влади.
29. Державне управління в регіоні.
30. Поняття регіональної політики та регіонального управління.
31. Співвідношення централізації та децентралізації в регіональному управлінні.
32. Місцеві державні адміністрації, функції, права, обов'язки, зміст роботи
33. Органи місцевого самоврядування.
34. Правове регулювання взаємовідносин місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

35. Державне управління у сфері обслуговування.
36. Правове забезпечення державного управління сфери обслуговування.
37. Раціоналізація та ефективність державного управління.
38. Ініціатива і відповідальність в державному управлінні.
39. Методи державного управління.
40. Об'єктивація і законність державного управління.
41. Основні фактори ефективності державного управління.
42. Визначення та оцінка ефективності державного управління.
43. Особливості сфери обслуговування.
44. Державне регулювання некомерційного сектору сфери обслуговування.
45. Правова основа застосування відповідальності суб'єктів туристичної діяльності.
46. Державне регулювання в галузі туризму.
47. Нормативно-правове забезпечення у сфері фізичної культури і спорту.
48. Державна політика у сфері фізичної культури і спорту.
49. Організаційно-правового механізму управління готельно-ресторанним господарством.
50. Особливості функціонування готельно-ресторанного бізнесу як сектору економіки.